

04.11.2014

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 5/11/2014
Sayı: 1558

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

HIV/AIDS vakaları ile ilgili toplumsal bilinçlendirmenin yöntemi ve HIV/AIDS ile yaşayan bireylerin karşılaştığı insan hakları ihlallerinin sonlandırılması konusunda Anayasanın 98., İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.

Saygılarımızla,

B. Toprak

Prof. Dr. Binnaz TOPRAK
İstanbul Milletvekili

Tuğhan Bayar
Bursa mv

Özge Öz
Manisa mv

Salime Öz
Manisa mv

Gürkeç KAR
Antalya mv.
M. Kar

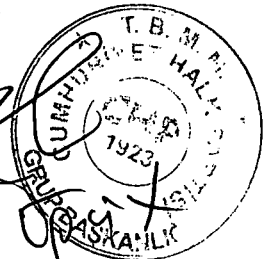
Ayşe Eser Demirel
İstanbul mv.

Mevlüt Duda
Hatay mv.
Ercan Çelikkaya
İST. mv.

Olca Feyzi
O. Feyzi Feyzi
Adana mv.

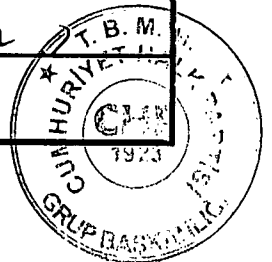
Mehmet Haberal
Zonguldak

M. Haberal
Kadir Gökmen
İST. mv.

..... Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
DOĞAN SAFAK	NIĞDE	<i>Doğan Safak</i>
Namık Hanımçın	Balıkesir	<i>Namık Hanımçın</i>
Süleyman Çelbi	İstanbul	<i>Süleyman Çelbi</i>
İhsan ÖZKES	İstanbul	<i>İhsan Özkès</i>
Ahmet OPTAŞ	Afyonkarahisar	<i>Ahmet Optaş</i>
Habib Ahmet Ömür Balıkcı	Balıkesir	<i>Habib Ahmet Ömür Balıkcı</i>
Ali Haydar ÖNER	İsparta	<i>Ali Haydar Öner</i>
Emir ÖZKES	İzmir	<i>Emir Özkès</i>
Mehmet Hilal Köpçü	Uşak	<i>Mehmet Hilal Köpçü</i>
KEMAL EKİNCİ	BURSA	<i>Kemal Ekinçi</i>
Çaydar YÜZER	Televizyon	<i>Çaydar Yüzer</i>
Habib Eyüpçü	İzmir	<i>Habib Eyüpçü</i>
Aytıp Atıcı	Mersin	<i>Aytıp Atıcı</i>
Ayşe Nedret Aksoy	Bahçe	<i>Ayşe Nedret Aksoy</i>
Gülsün Bilgehan	Ankara	<i>Gülsün Bilgehan</i>
F. Nur Perker	İstanbul	<i>F. Nur Perker</i>
Siman Aygün	ANKARA	<i>Siman Aygün</i>
Malik Eder Özdemir	Sivas	<i>Malik Eder Özdemir</i>
Pedey Küçük	İst.	<i>Pedey Küçük</i>
Aylant ERDOĞAN	İST	<i>Aylant Erdoğan</i>

GEREKÇE

Dünyada ilk kez 1981 yılında fark edilen HIV/AIDS, günümüzde de insan sağlığını küresel çapta tehdit eden önemli bir bulaşıcı hastalıktır. UNAIDS'in 2013 yılı verilerine göre dünyada 33,2 milyon ile 37,2 milyon arası yetişkin ve çocuğun HIV taşıyıcısı olduğu, 1,5 milyon yetişkin ve çocuğun ise AIDS nedeniyle öldüğü tahmin edilmektedir. UNAIDS veri analizinde Türkiye üzerine istatistiki bilgi bulunmamaktadır. Ancak, Türk Halk Sağlığı Kurumu'nun 2013 Aralık'ta Dünyada ve Türkiye'de HIV/AIDS başlıklı sunumuna göre 1/10/1985 ile 15/11/2013 tarihleri arasında Türkiye'de toplam 5,935 HIV pozitif ve 1,115 AIDS vakası kaydedilmiştir. UNAIDS'in 2014 yılında Türkiye ile ilgili HIV/AIDS görüşünde, Türkiye'nin HIV vakalarının az görüldüğü ülkeler arasında olmasına rağmen vaka sayısının yükselişte olduğu belirtilmiştir. Dünyada HIV/AIDS vaka sıralamasında gerilerde olmamız şüphesiz ki sevindirici bir durumdur, ancak vakaların yükselişte olması HIV/AIDS'e karşı gerekli önlemler alınmasında eksiklikler olduğunu açıkça göstermektedir. Ayrıca, Sağlık Bakanlığı kaynaklarında herhangi bir bilgi olmamasına rağmen sivil toplum örgütleri HIV/AIDS ile yaşayan insanların günlük hayatlarında ciddi insan hakları ihlalleriyle karşılaştıklarını belirtmektedir.

Bulaşıcı hastalıklarda en önemli husus hastalığın yayılmasını önleyici tedbirlerin alınmasıdır. Yine UNAIDS veri tabanına göre, Türkiye 2008 yılından beri HIV'in önlenmesine dair kaynak ayırmamaktadır. HIV konusundaki çalışmalarda Türkiye'de karşılaşılan güçlükleri Türkiye Halk Sağlığı Kurumu dört başlıkta belirtmiştir: *Damgalama-sosyal izolasyon, ulaşılması güç topluluklar, ulaşılması güç topluluklarla yapılan bilimsel çalışmaların azlığı, sosyal boyut-hasta mahremiyetidir.* Sağlık Bakanlığı'na bağlı Halk Sağlık Kurumu'nun belirttiği güçlüklerin altında birçok uzmanın da belirttiği gibi sosyopsikolojik önyargılar vardır. Bu ön yargıların yıkılması konusunda da siyaset kurumunun öncü olması gerekmektedir. Farkında olmak, fark ettirmek ve dönüştürmek önleyici tedbir olarak HIV/AIDS ile mücadelede sorunların aşılmasında büyük önem arz etmektedir.

Sosyopsikolojik önyargılara örnek olarak toplumumuzda *eşcinsel erkekler, seks işçileri, uyuşturucu madde kullanıcıları, mahkumlar, mülteciler, veya siyahların* HIV/AIDS olduğuna dair ayrımcı bir algı vardır. Damgalanma, sosyal izolasyon ve sonuçta ulaşılması güç topluluklar oluşması HIV/AIDS ile ilgili yanlış algıların sonucu olduğundadır. Nitekim, konunun uzmanları virüsün başlıca bulaşma yollarının korunmasız cinsel ilişki, kan yolu ve gerekli önlemler alınmadığında anneden bebeğe doğum ve emzirme yolu olduğunu belirtmektedir. Araştırmalar, Türkiye'de hastalıktan en çok etkilenen popülasyonun heteroseksüeller olduğunu ortaya koymuştur. Toplumdaki sosyopsikolojik etiketlemeler HIV/AIDS ile ilgili bilinç seviyesinin düşük kalmasına yol açmakta, HIV/AIDS ile yaşayan insanlara karşı hak ihlallerini de beraberinde getirmektedir. Pozitif Yaşam Derneği, HIV/AIDS vakalarında kendilerine gelen hak ihlallerini şöyle belirtmektedir: *Özel hayatın ve tıbbi verilerin gizliliği hakkının ihlali, tedavi/sağlık hakkının ihlali, ayrımcılık yasağının ihlali, çalışma hakkının engellenmesi, tıbbi özen gösterilmesinin ihlali, mesleki standartlara aykırılık, tıbbi gereklere uygun teşhis, tedavi ve bakım yükümlülüğünün ihlali, sosyal güvenlik hakkının ihlali, adil yargılanma ve etkin iç hukuk yoluna başvurma hakkının ihlali.*

hastanın rızası ve izninin alınmasının ihlali, evlenme hakkının engellenmesi, onur kırıcı muameleye maruz kalma, seyahat hakkının engellenmesi, mülkiyet hakkının engellenmesi.

Konunun uzmanları, HIV/AIDS'in yayılmasının da, yaşanan insan hakları ihlallerinin de basit önlemlerle engellenebileceğini söylemektedirler. Bu da, toplumun HIV/AIDS konusunda bilinçlendirilmesi ve sosyopsikolojik önyargıların yıkılması için kapsamlı bir ulusal strateji geliştirilmesi ve gerekli politikaların uygulanması ile olacaktır. Bu hususta kamu kurumlarına, öncelikle de siyasete büyük görev düşmektedir. Bu nedenle, toplumsal bilinçlendirme yönteminin belirlenmesi ve HIV/AIDS vakalarında insan hakları ihlallerinin izlenmesi ve sona erdirilmesi için Meclis Araştırması açılmasını öneriyoruz.

